

Národní divadlo moravskoslezské

Národní divadlo moravskoslezské

Snění mezi horami špinavých plínek a odmítnutá životní šance kvůli jediné velké lásce. Tajnosti slavných

07.02.2025 krajskelisty.cz ~ Adina Janovská ~ Rubrika: Jihomoravský kraj a Brno ~ Infotype: Nepojmenováno ~ Datum importu: 07.02.2025 04:54 ~ Celková návštěvnost: 526 430 ~ RU / den: 8 145 ~ Vydavatel: Czechberry s.r.o. ~ Země: Česko ~ AVE: 3 000,00 Kč ~ GRP: 0,09

Zazářit na stříbrném plátně jako mladá kráska neměla šanci, když se naplno rozjely kamery českých filmařů, měla na krku už čtyři křížky. A tak na ni zbyly matky, babičky, chůvy... moudré a laskavé, tu a tam ale i s řádně proříznutou pusou.

Její velkým vzorem se stala mimořádně výrazná dáma pražského **Národního divadla** Růžena Nasková, její majestátnosti, podpořené i výškou, ale neměla šanci dosáhnout. Jarmila Kurandová se stala díky perfektní češtině a kultivovanému projevu symbolem tradic českého herectví, dokonalé profesionality a oddanosti divadlu, její umění si po dlouhá desetiletí vychutnávalo především divadelní publikum v moravské metropoli a tomuto městu také zůstala nakonec věrná. K jejím filmovým postavám ji předurčila znalost života na chudém venkově, poněkud barokní tvary a věk, v němž její vrstevnice už zpravidla bývaly babičkami. Kdo by neznal třeba hubatou chůvu, která v pohádce Princezna se zlatou hvězdou odvážně naservíruje panu králi svůj názor na nápadníka princezny Lady krále Kazisvěta.

Holka z hájovny

Narodila se jako Marie Martínková 30. ledna 1890 na Vysočině do početné rodiny hajného ve Veselé u Počátek. Křestní jméno Jarmila začala používat při vstupu na divadelní prkna, protože Mařenka byla tehdy každá druhá, oficiálně si ho ale nechala změnit v dokladech teprve v roce 1971. Měla deset sourozenců, takže odmalička zakoušela na vlastní kůži, jak je život na chudé Vysočině tvrdý. Časem se její výchovy ujala otcova bezdětná sestra, protože uživit tolik potomků bylo stále více nad jeho síly. Díky ní Jarmila vyrůstala v Dobré Vodě na Pelhřimovsku a některé prameny uvádějí tuto obec i jako místo jejího narození. Už ve škole ráda recitovala a hrála s ochoťníky a pedagogové v ní probouzeli lásku k divadlu. Na vyšší vzdělání neměla z finančních důvodů šanci, takže už v patnácti letech odjela do Prahy, kde začala pracovat jako „slečna k dětem“.

Osudový inzerát

S dětmi to nejspíš i díky rodině opravdu uměla a milovala je, přesto její služba rozhodně nebyla lehká. Nejenže láskyplně pečovala o rozvoj duší svých svěřenců, ale z velké části její dny zaplnily hory špinavých plen, dřevných punčošek a potrhaných gatí, které musel někdo spravit. A nepřetržitou pohotovost od rána do noci. Přesto si našla chvíli pro svoji velkou lásku. Chodila hlavně do **Národního divadla** na činohru i operu, nevynechala jedinou příležitost zhlédnout nějaké představení a jejím velkým vzorem se stala Růžena Nasková, která byla nepřehlédnutelná nejen mimořádným uměním, ale také svými 180 centimetry. V roce 1908 objevila v novinách inzerát Houskovy divadelní společnosti, navzdory ostrému nesouhlasu rodičů se úspěšně se představila řediteli a byla přijata. V souborech kočovných společností nakonec působila jedenáct let, mimo jiné u ředitelů Adolfa Brázdy, Josefa Rovenského, Karla Postla či Josefa Štekra, u nějž působila nejdéle. U Ferdinanda Kaňkovského zase dokonce hrála během první světové války kvůli nedostatku mužských představitelů dokonce i postavy milovníků.

Princezna se zlatou hvězdou:

Začouzená Ostrava

Díky kočovnému divadlu se také seznámila s budoucím manželem, o rok starším **ostravským** chacharem a představitelem milovníků Františkem Kurandou. Vzali se v roce 1914 a celou první světovou válku projezdili po Čechách a Moravě s kočovnými. Repertoár kočovných společností, který byl zaměřený na venkovské publikum, nabídl Jarmile spoustu příležitostí, jak uplatnit přirozený talent i znalost venkovského prostředí. Teprve v roce 1919 získali oba konečně stálé angažmá na „kamenné“ scéně, v nově založeném **ostravském Národním divadle moravskoslezském**. Nakonec ale ve Františkově rodném městě působili pouze jedinou sezónu, protože vlivem ovzduší Jarmila trpěla opakovanými záněty spojivek. Přesto během jediné sezóny nastudovala osmnáct rolí.

Bez manžela nikdy

Ze začouzené severomoravské metropole manžele vysvobodilo pozvání ředitele Antonína Drašara do nově zřízeného Českého divadla v Olomouci, v němž působili patnáct let. Pak se přesunuli do Brna, do tehdejšího Zemského divadla. Psal se rok 1935 a Jarmila už byla zralá žena, kterou poněkud barokní proporce předurčovaly pro role maminek, tetiček, babiček... Současně dostala Jarmila ještě další a mnohem významnější nabídku z pražského Vinohradského divadla, tu ale odmítla. Pozvána byla totiž pouze ona, kdežto v Brně dostali angažmá oba manželé. Na brněnském jevišti pak zůstala až do oficiálního odchodu do penze, koncem čtyřicátých let se ale pohostinsky představila publiku i na scéně pražského **Národního divadla**. Když v roce 1960 odcházela do důchodu, rozloučila se rolí staré panny Zuzany v Klicperově hře Lhář a jeho rod. „Brněnské obecenstvo mi věnovalo svou přízeň a já jsem mu za pětadvacet let herecké práce na jevišti Mahenovy činohry vděčna za mnohá setkání. Herec nemá krásnější a cennější pocit, než je souznění s publikem,“ prohlásila tehdy.

Pokračování v pondělí 10. února

(zdroje: Wikipedia, ČSFD, FDB, Česká televize, **Národní divadlo**, Státní divadlo Brno, Česká divadelní encyklopedie, Encyklopedie dějin Brna, Moravská zemská knihovna Brno)

<https://www.krajselesty.cz/jihomoravsky-kraj/okres-brno-mesto/32604-sneni-mezi-horami-spinavych-plinek-a-odmitnuta-zivotni-sance-kvuli-jedine-velke-lasce-tajnosti-slavnych.htm>

Snění mezi horami špinavých plínek a odmítnutá životní šance kvůli jediné velké lásce. Tajnosti slavných

07.02.2025

Foto: Se souhlasem Státního divadla Brno
Popisek: Jarmila Kurandová v roce 1954, na scéně brněnské Reduty jako paní Kateřina ve vesnickém dramatu Josefa Kajetána Tyla Paříčova dcera

Zazářit na stříbrném plátně jako mladá kráska neměla šanci, když se naplno rozjely kamery českých filmařů, měla na krku už čtyři křížky. A tak na ni zbyly matky, babičky, chůvy... moudré a laskavé, tu a tam ale i s fádne profíznutou pusou.

Její velkým vzorem se stala mimořádně výrazná dáma pražského Národního divadla Růžena Nasková, její majestátnosti, podpořené i výškou, ale neměla šanci dosáhnout. Jarmila Kurandová se stala díky perfektní češtině a kultivovanému projevu symbolem tradic českého herectví, dokonalé profesionality a oddanosti divadlu, její umění si po dlouhá desetiletí vychutnávalo především divadelní publikum v moravské metropoli a tomuto městu také zůstala nakonec věrná. K jejím filmovým postavám ji předurčila znalost života na chudém venkově, poněkud barokní tvary a věk, v němž její vrstevnice už zpravidla bývaly babičkami. Kdo by neznal třeba hubatou chůvu, která v pohádce Princezna se zlatou hvězdou odváží naservíruje panu králi svůj názor na nápadníka princezny Lady krále Kazivěta.

Holka z hájovny

Narodila se jako Marie Martínková 30. ledna 1890 na Vysočině do početné rodiny hajného ve Veselé u Počátek. Křestní jméno Jarmila začala používat při vstupu na divadelní prkna, protože Mařenka byla tehdy každá druhá, oficiálně si ho ale nechala změnit v dokladech teprve v roce 1971. Měla deset sourozenců, takže odmalička zakoušela na vlastní kůži, jak je život na chudé Vysočině tvrdý. Časem se její výchovy ujala otcova bezdětná sestra, protože uživit tolik potomků bylo stále více nad jeho síly. Díky ní Jarmila vyrůstala v Dobré Vodě na Pelhřimovsku a některé prameny uvádějí tuto obec i jako místo jejího narození. Už ve škole ráda recitovala a hrála s ochotníky a pedagogové v ní probouzeli lásku k divadlu. Na vyšší vzdělání neměla z finančních důvodů šanci, takže už v patnácti letech odjela do Prahy, kde začala pracovat jako „slečna k dětem“.

Osudový inzerát

S dětmi to nejspíš i díky rodině opravdu uměla a milovala je, přesto její služba rozhodně nebyla lehká. Nejenže láskyplně pečovala o rozvoj duší svých svěřenců, ale z velké části její dny zaplnily hory špinavých plen, dřevavých punčošek a potrhanych gatí, které musel někdo spravit. A nepřetržitou pohotovost od rána do noci. Přesto si našla chvílky pro svoji velkou lásku. Chodila hlavně do Národního divadla na činohru i operu, nevynechala jedinou příležitost zhlédnout nějaké představení a jejím velkým vzorem se stala Růžena Nasková, která byla nepřehlédnutelná nejen mimořádným uměním, ale také svými 180 centimetry. V roce 1908 objevila v novinách inzerát Houskovy divadelní společnosti, navzdory ostrému nesouhlasu rodičů se úspěšně se představila řediteli a byla přijata. V souborech kočovných společností nakonec působila jedenáct let, mino jiné u ředitelů Adolfa Brázdy, Josefa Rovenského, Karla Postla či Josefa Štekra, u nějž působila nejdéle. U Ferdinanda Kaňkovského zase dokonce hrála během první světové války kvůli nedostatku mužských představitelů dokonce i postavy milovníků.

Princezna se zlatou hvězdou:

Kurzy měn

Aktuální kurzovní lístek - Exchange s.r.o. 07.02.2025

EUR 25,00 25,30
USD 24,15 24,45

KURZOVNÍ
KALKULÁČKA

Více měn / Porovnání kurzů bank / Europlatby ZDARMA